

EKSPRESIVNOST KOT BESEDOTVORNA PRVINA (NA PRIMERIH SLOVENSKIH GLAGOLOV)**Andreja Žele***Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU***Key words:** verbs, expressiveness, compounds, word formation, semantic change.

Summary: In our discussion expressiveness is limited to word formation and semantic change in Slovenian verbs, marked with a word-formational and semantic deviation from the neutral verbal form. In terms of scope and dissemination the most frequent, as would be expected, are the expressively formed verbs which express states, phenomena and human-related acts, since the basic prerequisite for expression is emotion; most of these are modification derivatives of verbs such as *zvončkljati*, *davkovati*, *telefonariti* etc. There has been an increase also in the use of ordinary verbal derivatives of nouns with expressive nouns, e.g. *fotkati*, *koketkati*, *kuhariti*, *martinčkati se*, *šminkirati*, *paničariti*, *pipniti* etc., which are typical of colloquial Slovenian, yet as stylistic features make part also of the written language. There is also a number of compounds derived from prepositional phrases such as *ufilmīti*, *udružbiti*, *vprogramirati* etc.

Due to language economy one-word Slovenian counterparts like *prenašati* for *downloadati* can get established relatively quickly; at the same time having just phrasal translations leads to the use of borrowed expression such as *bodibildati* 'to build, develop one's body' and *velnes* 'feeling well'.

At any rate the more recent derivatives of verbs such as *cestniniti*, *fenati*, *klikati*, *mejlati*, *glisirati*, *hekati*, *kofetkati*, *lisičiti*, *paničariti*, *parčkati (se)*, *piknikirati*, *pipsati*, *repati*, *rejavati*, *soteskati*, *šminkirati*, *šopingirati*, *televizirati (se)*, *trimati*, *ufilmīti*, *vkodirati* reduce and simplify the field of valency by maintaining subject valency only (i.e. monovalent verbs), or at best also includes accusative valency (i.e. divalent verbs).

1. O ekspresivnosti

Ekspresivnost v jeziku je splošno znana in splošno veljavna ocena, izhajajoča iz lastnosti oz. vsebine poimenovane predmetnosti oz. pojavnosti – pri oznaki ekspr(esivno) je na prvem mestu poimenovanje vsebine oz. lastnosti obravnavane predmetnosti oz. pojavnosti in šele na drugem mestu je odnos do te predmetnosti ali pojavnosti, ekspr(esivno) torej v celoti

pokriva t. i. inherentno ekspresivnost oz. konotativnost.¹ Za konotativni pomen pa velja, da spoznavni subjekt (človek) po lastni presoji modificira spoznavni objekt.

Ekspresivnost v vsakem primeru izraža osebno čustveno poimenovanje, vendar s splošno določljivimi čustvi, ki so tudi slovarsko zajeta v oznake kot slabš(alno), ljubk(ovalno), iron(ično) idr.; bistveni merili znotraj leksikalne ekspresivnosti (ki vrednoti in intenzivira) sta še časovnost in knjižnost oz. pogovornost besedja.²

V tej obravnavi je ekspresivnost omejena na besedotvorje in pomenotvorje slovenskih glagolov, torej je označena z besedotvornim in pomenskim odklonom od nevtralne glagolske oblike.³ Obravnavane so zlasti glagolske modifikacijske izpeljanke, tako da je večji del obravnave omejen na razvrstitve modifikacijskega obrazila desno od besedotvorne podstave tipa *zvončkljati*, *davkovati*, *kuhariti*, *telefonariti* ipd.; zaznamovana pa je tudi povečana raba navadnih izsamostalniških glagolskih izpeljank z ekspresivnimi samostalniki v skladenjski podstavi, npr. *fotkati*, *koketkati*, *martinčkati se*, *šminkirati*, *paničariti*, *pipniti* ipd., ki so sicer tipične za pogovorno slovenščino, vendar so kot stilistične prvine tudi del pisane slovenščine. Kar nekaj je tvorjenk iz predložne zveze tipa *ufilmiti*, *udružbiti*, *vprogramirati* ipd. Po obsegu in razširjenosti so pričakovano najpogostejši ekspresivno tvorjeni glagoli, ki izražajo stanje, pojave in dejanja, povezana s človekom, saj je prav čustvo osnovni pogoj ekspresije.⁴ Glagolske zloženke, ki so z vidika ekspresivnosti zanimiv besedotvorni tip, so bistveno redkejše, medtem ko so glagolske sestavljenke zaradi širokih in razširjenih predponskoobrazilnih zmožnosti med vsemi

---

¹ Teorijo ekspresivnosti J. Zime (1961) je pri nas predstavila A. Vidovič Muha (1971/72, 1972). J. Zima (1961) je uvedel izraza inherentna ekspresivnost (tj. ekspresivnost v besednem pomenu) in adherentna ekspresivnost (tj. iz besedila pridobljena ekspresivnost).

² Zaznamovano izražanje vsebine je v slovarjih označeno z opredeljenimi kvalifikatorji. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) je ekspresivnost označena z ekspresivnimi (ekspr(esivno), evfem(ično), iron(ično), ljubk(ovalno), slabš(alno), šalj(ivo), vulg(arno)) in časovno-frekvenčnimi kvalifikatorji (raba narašča, raba peša, star(insko), zastar(elo)); na precej pogosto kombinacijo ekspresije s knjižno označenimi besedami (knjiž., eksp.) in pogovorno označenimi besedami (pog., eksp.) opozarja A. Vidovič Muha (1971/72).

³ Pri besedotvornem in slovarskem pomenu gre za hierarhično urejen zbir pomenskih lastnosti, katerih vsebina je pri besedotvornem pomenu predvidena (določena) s pretvorbenim razmerjem med skladenjsko podstavo in morfemskim sestavom tvorjenke, pri slovarskem pomenu pa z njihovo razločevalnostjo glede na poimenovano predmetnost. Zaznamovano izražanje vsebine je v slovarjih označeno z opredeljenimi kvalifikatorji.

⁴ To potrjuje M. Zorman (1996: 142–144), ki slovenske ekspresivne glagole razvršča v pet skupin (glagoli oddajanja glasov, glagoli premikanja, glagoli delovanja, glagoli nenavadnega videza in glagoli nenavadnih načinov obnašanja), ki jim je skupen intenzivni/iterativni pomen, pogosto v povezavi z deminutivnim in pejorativnim pomenu.

glagolskimi tvorjenkami v občutni nadvladi.⁵ Za modifikacijske izpeljanke je značilno, da je razvrstitev modifikacijskega obrazila priponska, in sicer pred obrazilo glagolske oblike, tako glagolska pripona poleg vidske prevzame tudi besedotvorno vrednost, npr. *korak/cati*, *dvig/ova/ti*. Modifikacijska glagolska pripona je tako pogosto dvofunkcijska – izraža vid in besedotvorni pomen,⁶ npr. modifikacijska izpeljava *pregledovati* ← [*večkrat*] *pregledati* ali navadna izpeljava, npr. *pregledovati* ← [*delati*] *pregled*, *del/ova/ti* ← [*navadno*] *delati* – v teh primerih je lahko ekspresivnost spremna/adherentna konotativna prvina; medtem ko v primeru *telefonariti* ← [*večkrat, pogosto*] *telefonirati* lahko govorimo o inherentni konotativni ekspresivnosti, ki je posledica besedotvorja in pomenotvorja. Tako npr. pri *čevljariti* ← [*biti/delovati kot*] *čevljar* lahko govorimo o spremni/adherentni konotativni ekspresiji, pridobljeni v sobesedilu, medtem ko pri *kuhariti* ali *mesariti* o inherentni konotativni ekspresiji.⁷ Glagolska pripona ima modifikacijsko obrazilno vrednost, ko izraža ponavljalnost in hkrati s tem tudi povečano intenzivnost glagolskega dejanja s prislovom kratnosti *večkrat* v skladenjski podstavi. Samo pomenske, ne pa tudi vidske spremembe, se pojavljajo v primerih, ko je razvijajoča oz. določujoča sestavina podstave kolikostni prislov ali prislov, ki izraža količino oz. mero ali intenzivnost in pozitivno ali negativno vrednotenje glagolskega dejanja: intenzivnost, npr. malo, nekoliko: *brcljati* ← [*nekoliko*] *brcati*, podobno še *bodickati*, *čohljati*, *curljati*, *kašljockati*, *kotalikati*, *pijuckati*, *zvončljati*; pozitivno vrednotenje izraža naklonjenost: *čičkati*, *dremuckati*, *hlipkati*, *korakcati*, *skakljati*, *smejčkati*, *svetlikati se*; negativno vrednotenje izraža nenaklonjenost: *besedičiti/govoričiti/jezičiti/jezikariti*, *dirjihati*, *dremavhati*, *hvalisati*, *kuhariti*, *ljubezničiti*, *lomastiti*, *strankariti*, *širokokorititi se* ipd.

⁵ Zaradi svoje razširjenosti in besedotvorne vitalnosti so bile že do sedaj v slovenskem besedotvorju izčrpno obravnavane, npr. v razpravi A. Vidovič Muha (1993).

⁶ O tem A. Vidovič Muha (1988). Besedotvorni pomen ima vsaka tvorjenka, če razumemo besedotvorni pomen kot pomen obrazila oz. obrazilnih morfemov (besedotvorni pomen v širšem smislu lahko določimo vsaki tvorjenki). V vseh primerih obrazilnih morfemov lahko govorimo o t. i. kategorialnosti oz. o kategorialnem besedotvornem pomenu, kar pomeni, da so obrazilni morfemi pomensko vezani na večjo skupino, množico določenih tvorjenk, ko se v pripono ali priponsko obrazilo določene skupine tvorjenk pretvarja predvidljivi del skladenjske podstave – tipične so samostalniške tvorjenke, vezane na besedotvorne vrste tipa navadnih izpeljank, tvorjenk iz predložne zveze in medpionsko-priponskih zložen.

⁷ O prvotni in drugotni konotativnosti je več napisanega v Slovenskem leksikalnem pomenoslovlju A. Vidovič Muha (2000: 98–110), ista avtorica pa je konotativno ekspresivnost v okviru slovenske besedotvorne morfematike predstavila že prej v posameznih razpravah (1986, 1995).

2. Ekspresivnost v slovenskem glagolu

Z vzpostavljenim razmerjem med skladnjo in besedotvorjem se omogoča prepoznati prvinski pomen morfemov v smislu nabora obrazil. Nabor obrazil pa izraža obseg in širino besedotvornih zmožnosti v slovenščini in besedotvorne zmožnosti slovenskega glagola so bistvene tudi za zaznamovano ekspresivno izražanje. Sicer pa načelno velja, da je intenzivnost in ekspresivnost določenega obrazila v obratnem sorazmerju s pogostnostjo njenega pojavljanja – ekspresivnost se z zviševanjem rabe zmanjšuje.

Po že zastavljeni tipologiji jezikovnosistemske besedotvorne stilistike pri nas (Vidovič Muha 1986, 1988, 1995) je tudi slovenske glagole možno ločevati glede na ekspresivno besedotvornost:⁸

2.1 Stilno zaznamovanost glagolske tvorjenke povzroča izbira motivirajoče besede, poleg glagola je to navadno še samostalnik ali pridevnik. Pri glagolih kot modifikacijskih izpeljankah je izražena stilistična prvina v skladenjski podstavi kolikostni prislov ali prislov intenzivnosti oz. pozitivnega ali negativnega vrednotenja, ki izraža čustveno zaznamovanost: pozitivno > *spančkati*, *skakljati*, negativno > *klicariti*, *jezikariti*, *lenariti* ipd.

2.1.1. Z vidika časovnosti ločujemo starinsko besedje,⁹ npr. *bledevati* 'bledeti', *dolgočasovati* 'dolgočasiti', *frfetati* 'frfotati', *hiševati* 'gosposdariti', *hodevati/hojevati* 'hoditi', *samovati* 'samevati', *sejmovati* 'sejmariti', *telokretati* 'telovaditi', *žegnovati* 'žegnati', *žlahtovati* 'žlahtati se', pri t. i. neologizmih, med katerimi je kar nekaj zloženek, so pogoste npr. *biovrtnariti*, *evrobirokratiti*, *mikropeskati*, *psihologizirati*, *termofiksirati*, *topografirati*, *videoprojicirati* ipd.

2.1.2. Ekspresija se pogosto ali kdaj že kar samoumevno veže na knjižno ali pogovorno plast jezika, kar samo še poudari specifiko ene in druge leksike: a) knjižno *dekanovati*, *direktorovati*, *gostobesediti*, *ljubkovati*, *prizemljiti*, *problematizirati*, *procesirati*, *protistavljati*, *vitalizirati* nasproti b) pogovornemu *dilati*, *dilcati*, *lapati*, *lupčkati*, *odstresirati* (*se*), *televizirati* *se*, *tračariti*, *užitkariti*, *zasekirati se*.¹⁰

2.2. Pogosto je odločilno, katera besedna vrsta je motivirajoča in besedotvornopodstavna pri tvorbi (novega) glagola; govorimo lahko samo o

---

⁸ Obravnavani glagoli so vzeti iz digitaliziranih zbirk Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Spletna stran <http://bos.zrc-sazu.si>.

⁹ V uvodnem delu Slovarja slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) so opredelilve kvalifikatorjev: **star(insko)**. § 154 Beseda, pomen ali zveza, ki je bila nekoč (v kaki funkciji) splošno rabljena; danes ima arhaično patino (ajd, akoravno) in **zastar(elo)**. § 155 Nekoč rabljena beseda, pomen ali zveza; danes je v knjižnem jeziku mrtva (blagajnica, diviti se).

¹⁰ Povezava ekspresivnosti s socialnimi zvrstmi jezika, zlasti s knjižno (npr. sintagma »ozkoknjižni ekspresivni pomen«) in pogovorno različico je bila tudi z upoštevanjem slovarskih kvalifikatorjev podrobneje obravnavana v razpravah A. Vidovič Muha (1972, 2000).

delni sinonimiji in o soodvisnosti besedotvorja in pomenotvorja oz. pomenskosti tvorjenke.¹¹

2.2.1. V razmerju netvorjenka : tvorjenka je tvorjenka morfološko bolj obremenjena in zato morfološko bolj zaznamovana – ekspresivnost se navadno povezuje še s socialnofunkcijsko ali časovno oznako: *hiteti : brzoročiti, hvaliti se : širokoustiti se/čeljustiti se/gobezdati, hinaviti : hinavčiti (star.), kleti : bogokletiti, klicati : klicariti, krasti : žepariti, umirati : agonizirati, zabavati : dobrovoljiti*.

2.2.2. Razmerje zloženka : navadna izpeljanka je navadno tudi časovno označeno: *bistroumiti : pametovati/modrovati, dlakocepiti : členiti (ekspr.: kupčkati, predalčkati), dolgovežiti/dolgotvežiti : nakladati, dvo-/troklikati : klikati, črnoborzjaniti : preprodajati, hribolaziti : planinariti, ranoceliti : zdraviti, samocenzurirati se : omejevati se, stihoklepiti : pesnikariti, svetohliniti : hinaviti (star.), tihotapiti : prekupčevati, trdoglaviti : vztrajati, zoperstaviti : nasprotovati, zrakoploviti : leteti, zvitorepiti : zviščiti,*

2.2.3. Pri razmerju tvorjenka (zloženka/izpeljanka) : besedna zveza jezik sorazmerno hitro sprejme glagolske tvorjenke kot nezaznamovane, ker so praviloma morfološko manj obremenjene kot besedne zveze, npr. *akrobatiti : delati akrobacije, blefirati : delati na blef/pamet, bosopetiti/golopetiti : hoditi bos, društvovati (star.) : delovati v društvih, knjigotržiti : tržiti s knjigami / prodajati knjige, kofetkati : družiti se ob kavi, leporečiti : govoriti samo lepe stvari, pristočasiti : preživljati prosti čas, topoglaviti : neumno ravnati/govoriti, zvitorepiti : zvito ravnati; ampakovati : navadno govoriti ampak (kajpakati), brezglaviti : obnašati se kot brez glave, paničariti : delati paniko, frajariti/šminkirati : iti se frajerja/šminkerja, šopingirati/mobingirati : iti se šoping/mobing, lisičiti : staviti lisice (vozilom), televizirati se : pojavljati se na televiziji ipd. Tudi zaradi jezikovne gospodarnosti se sorazmerno hitro lahko uveljavijo enobesedne slovenske ustreznice tipa *prenašati za downloadati* in hkrati se zaradi zgolj besednozveznih prevodov uporabljajo zlasti prevzeti *bodibildati* 'graditi, razvijati telo' in *velnes* 'dobro počutje' ostajata v rabi.*

2.3. V pretvorbenem postopku iz besedne zveze v tvorjenko in obratno se lahko izgubi ali pridobi ekspresivnost, npr. pretvorba gre v smeri od zaznamovane besede v skladenjski podstavi do nezaznamovane tvorjenke, npr. *hribolaziti*, in obratno, ko iz nezaznamovanih besed v skladenjski podstavi dobimo zaznamovano tvorjenko, npr. *ampakovati, golorititi, klečeplaziti, leporečiti, licemeriti, širokokerititi se, širokoustiti se*; v tovrstnih primerih o zaznamovanosti oz. ekspresivnosti največkrat lahko odloča samo jezikovni čut.

---

¹¹ O ekspresivnosti v okviru besedotvorja slovenskih glagolov, s poudarkom na ekspresivnih glagolskih priponah, je pri nas pisala M. Zorman (1996).

2.3.1. Pričakovano se nezaznamovanost ali zaznamovanost podstavnih besed oz. izrazna moč samo ene motivirajoče polnopomenske besede eksplicitneje ohranja v izpeljavah: *deskati (se) : dilcati (se), dopustovati : počitnikovati, govoriti : jezikati/jezičkati/jezičiti/besedičiti, hoditi : tapkati, lepiti : selotejpati, ljubčkati : lupčkati, obrekovati : tračariti, sončiti se : martinčkati se, spati : pančkati, uspavati : ajatutajati, zahvaljevati se/hvaliti : alelujati*; in vsaj v sodobni leksiki /ne/prevzetost besedotvorne podstave ne igra (več) posebne stilskorazločevalne vloge, npr. *tiskati/printati, paginirati knjigo* ipd.

2.4. Potrjuje se visoka produktivnost obrazilne ekspresije, tj. uporaba stilno zaznamovanih obrazil in obrazilnih morfemov: *dremuckati : dremčkati, drnohati : drnjohati : drnjavhati, frfotati : frfljati* (ekspr.), *jockati : jockati, koracati : korakcati, ljubimkati : ljubimčkati* ipd.

2.4.1. Razvrstitev obrazil oz. obrazilnih morfemov na besedotvorno podstavo – razvrstitev obrazil povzroča stilno zaznamovanost tvorjenke (čustvenost), npr. *fotografirati : fotkati* (pog.), *telefonirati : telefonariti, tuširati : tušati* (pog.), *žurirati : žurati*; obrazilni morfem in besedotvorna podstava nista zaznamovana, narejena tvorjenka pa je zaznamovana.

2.4.1.1. Navadno ekspresivno so zaznamovane izpeljave s skladijskopodstavnimi *doping, miting, mobing, šoping* v *dopingirati ← delati (si) doping, mitingirati ← imeti miting / biti na mitingu, mobingirati ← delati mobing, šopingirati ← delati / iti v šoping* ipd.

2.4.2. Potrditev ekspresivnosti se kdaj izrazi tudi z dvojim ali celo dvojnim modifikacijskim obrazilom, tj. z dvojo ali dvojno modifikacijo: *davčiti : davkati : davkovati, godrnjati : godrnavsati : godrnavskati, kokodakati : kokodajsati > kokodajskati, ljubimkati : ljubimčkati, korakati : korakcati, jockati/jockati, trimati : trimčkati* ipd.

2.5. Izpeljava z onomatopoično besedotvorno podstavo, npr. *klimpklompkati, kokodajskati, pribevskati, priukati, toktokati*, je najeksplicitnejši primer ekspresivnega besedotvorja in pomenotvorja.

3. Glagolske metafore in ekspresivnost kot posledica prenesenega pomena¹²

Spremenjeni pomen posledično spremeni tudi skladijske lastnosti glagola in načelno reducira vezljivost: *miksati* 'mleti z mešalnikom' – *miksati kaj s čim > miksati* (glasb.) – *miksati kaj: Piše, producira masterira in miksa svoje komade*; navadno tudi v okviru strukturno iste valence spremeni lastnosti udeleženske vloge: *stepati* 'z udarjanjem odstranjevati, razpršiti' – *stepati kaj* (prizadeto z dejanjem) > *stepati* (ples., šport.) –

¹² Na pogosto povezanost ekspresije in delnega pomenskega premika je opozorjeno tudi v uvodnem delu Slovarja slovenskega knjižnega jezika (SSKJ 1970, Uvod, XXI).

stepati kaj (vsebina dejanja): *Stepa tudi na novejše ritme, nitkati* 'ločevati na niti' – *nitkati kaj* (prejo; prizadeto z dejanjem) > *nitkati* (stom.) – *nitkati kaj* (cilj dejanja): *Zobe tudi vsakodnevno nitka*, podobno še *zalivati* (stom.) itd. Dodatni preneseni pomeni z ekspresivnostjo se uveljavljajo zlasti v pogovorni sferi, ki vključuje različne interesne govorce npr. sleng: *sesuti (se)*, *štekati (se)*, *težiti*, *zadeti se*, *zatravljati se* v *Imajo človeka pri časopisu za kako zadevo naštelati ali koga sesuti*, *Ob tej novici se je dokončno sesul*, *Kdo šteka nove tehnologije in kdo fura konservativnost*, *Zaenkrat se dobro štekata*, *Sredi dobrega razpoloženja je pristopil k prepevajočim in jim začel težiti*, *Zapiti in zadeti se je najmanjši problem*, *Kar že par let se redno zatravlja* in tudi tu glagoli v težnji po pomenski samozadostnosti reducirajo glagolsko vezljivost.

Vsekakor novejšje glagolske izpeljanke tipa *cestniniti*, *fenati*, *klikati*, *mejlati*, *glisirati*, *hekati*, *kofetkati*, *lisičiti*, *paničariti*, *parčkati (se)*, *piknikirati*, *pipsati*, *repati*, *rejvati*, *soteskati*, *šminkirati*, *šopingirati*, *televizirati (se)*, *trimati*, *ufilmirati*, *vkodirati* krčijo in poenostavljajo vezljivostno polje z ohranjanjem samo osebkove valence (tj. so enovezljivi glagoli) ali kvečjemu še tožilniške vezave (tj. so dvovezljivi glagoli).

3.1. Načelno velja, da ko leksem dobi še konotativno vrednost, ne more biti več termin. Ko glagolski termini, ki so glagolske metafore, prek t. i. širše terminologizacije prehajajo v splošnojezikovno rabo, so lahko v procesu determinologizacije pospremljeni še z ekspresivno rabo v smislu adherentne konotativnosti:

*Mirovna gibanja niso mogla **absorbirati** šoka*, *Dvomilijonski trg lahko **absorbira** samo omejen obseg proizvodnje*, *Družbeni sistem **absorbira** spremembe in konflikte*, *Umetnik je **absorbiral** kubizem in konstruktivizem v obliko*; ***Akumulirali** so relevantna dejstva in posledične kazni in izkušnje*; *Dobičke so **kanalizirali** v nogavice*, *Agresivnost se je **kanalizirala** na obtoženca*, *Veselje do življenja je **kanaliziral** skozi umetnost* ipd.

4. Vsekakor se ekspresivost pri glagolu, tako na leksemski kot skladenjski ravni, še bolj vsestransko potrjuje kot pomembna prvina; zato je tudi z vidika ekspresivne sporočilnosti koristno sprotno jezikoslovno sledenje v smislu, kako se izkoriščajo pomenotvorne, besedotvorne in siceršnje izrazijske zmožnosti jezika.

Literatura:

- Bajec, Anton. 1950–1959. *Besedotvorje slovenskega jezika I–IV*. Ljubljana: SAZU.
Gložančev, Alenka; Jakopin, Primož; Michelizza, Mija; Uršič, Lučka; Žele, Andreja (ur.). 2009. *Novejša slovenska leksika: (v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) I–V. 1970, 1975, 1979, 1985, 1991. Ljubljana: DZS.

- Toporišič, Jože. 1976. *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
- Toporišič, Jože. 1982. *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.
- Vidovič Muha, Ada. 1971/72. Oris dveh osnovnih pojavov sistema knjižnega jezika. V: *Jezik in slovstvo* 17/6. 178–186.
- Vidovič Muha, Ada. 1972. *Kategorizacija in stilna opredelitev ozko knjižne leksike*. VIII. SSJLK. Ljubljana. S. 35–52.
- Vidovič Muha, Ada. 1985. Primeri tvorbenih vzorcev glagola. V: XXI. *seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana. S. 47–61.
- Vidovič Muha, Ada. 1986. Besedotvorni pomen in njegova stilistika. V: XXII. *seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana. S. 79–91.
- Vidovič Muha, Ada. 1988. *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zložen*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Vidovič Muha, Ada. 1993. Glagolske sestavljenke – njihova skladijska podstava in vezljivostne lastnosti (Z normativnim slovensko-nemškim vidikom). V: *Slavistična revija* XLI/1. S. 161–192.
- Vidovič Muha, Ada. 1995. Dva tipološka zglede normativne vrednosti slovenske besedotvorne morfematike. V: *Języki słowiańskie 1945–1995. Gramatyka – leksyka – odmiany*. Ur. Stanisław Gajda. Opole: Uniwersytet opolski, Instytut filologii polskiej.
- Vidovič Muha, Ada. 2000. Slovensko leksikalno pomenoslovje. V: *Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Zbirke Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Spletna stran*
<http://bos.zrc-sazu.si>
- Zima, Jaroslav. 1961. *Ekspresivita slova v současně češtině*. Praga.
- Zorman, Marina. 1996. Ekspresivne glagolske pripone tipa -V/-C + -r/-. V: *Razprave* XV. Ljubljana: SAZU. S. 137–151.